
Izbeigta tiesvedība lietā par atlīdzību par pārstāvja izmantošanu administratīvajā procesā

Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2010-11-01 „Par Administratīvā procesa likuma 18. panta ceturrtās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. pantam”.

Satversmes 92. pants citastarp noteic, ka nepamatota tiesību aizskārums gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu un ikvienam ir tiesības uz advokāta palīdzību.

Apstrīdētā norma noteic: „Administratīvajās lietās, kas adresātam ir sarežģītas, pēc iestādes vai tiesas lēmuma, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, tās pārstāvim izmaksā atlīdzību no valsts budžeta”.

Pieteikuma iesniedzēja –Administratīvā apgabaltiesa – uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 92. pantam, jo paredz atlīdzību pārstāvim tikai tajās lietās, ko iestāde vai tiesa ir atzinusi par sarežģītu, un atlīdzība ir saistīta ar pārstāvamās personas materiālo stāvokli. Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka administratīvajā procesā fiziskā persona neesot tiesīga saņemt juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzinājumu saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumu (Atlīdzības likums). Proti, administratīvajā procesā juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzinājumu esot iespējams saņemt vienīgi atbilstoši apstrīdētajai normai. Pieteikuma iesniedzēja secina, ka personai, kura, piemēram, nav maznodrošināta vai trūcīga un kura vēlas pārstāvēt tiesā pati sevi vai kura piekritusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā, nav iespējas saņemt juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzinājumu, pat ja tiesa iestādes izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību atzīst par prettiesisku.

Satversmes tiesa norādīja, ka šāds pieteikuma iesniedzējas pieņēmums nav pamatots. Apstrīdētā norma un Atlīdzināšanas likuma normas (7. panta trešā daļa) neattiecas uz vienu un to pašu subjektu loku un regulē atšķirīgu tiesisko situāciju. Proti, apstrīdētā norma, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, paredz juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzināšanu sarežģītās lietās tikai fiziskajai personai, turklāt jau procesa laikā un neatkarīgi no tā, kāds būs lietas iznākums. Savukārt Atlīdzināšanas likuma 7. panta

trešā daļa attiecas uz jebkuru privātpersonu un pamatā paredz juridiskās palīdzības izmaksu atlīdzināšanu pēc tam, kad tiesvedības procesā ir konstatēts administratīvā akta vai iestādes faktiskās rīcības prettiesiskums. Tādējādi apstrīdētās normas piemērošana neizslēdz Atlīdzības likuma 7. panta trešās daļas piemērošanu. Abas minētās tiesību normas ir spēkā un ļauj personai izvēlēties, kā tā īstenos savas tiesības. Satversmes tiesa arī norādīja, ka citastarp ņemot vērā objektīvās izmeklēšanas principu, administratīvajām tiesām ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz Atlīdzināšanas likuma 7. panta trešās daļas piemērošanu.

Līdz ar to tiesa secināja, ka nav pamata turpināt tiesvedību lietā.

Satversmes tiesas lēmums ir galīgs un nepārsūdzams

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274